

PIRÓS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam, 6757 szám | Vasárnap, 1966. december 4. | 4 oldal, 25 bani

Növekszik a termelékenység a Victoria óragyárban

A Victoria óragyár műszaki vezetősége, a pártbizottság irányítása mellett több olyan intézkedést fogantatott az évben, melyek a munkaszervezést voltak hivatottak javítani, s ezáltal a termelékenységet növelni. Azt akarták, hogy a meglévő berendezéssel (mely a jelen pillanatban még elég hiányos) ugyanannyi idő, energia és befektetéssel többet termeljenek. Nos, ha alaposan szemügyre vesszük ezt a kérdést, azt tapasztalhatjuk, hogy sikerült megvalósítani azt, amit tervezték.

Bizonysítékul szolgál az irányban az a tény, hogy év elejétől november 1-ig összesített tervüket 7,9 százalékkal, míg készletterveiket 3,6 százalékkal szorították le. (Az értékek közötti aránytalanság az árkülönbözetekből adódik. Novemberben is jól dolgoztak, mivel mindkét fontos tervmunkát 20 nap után ismét teljesítették. Még hozzá alaposan (összesített 82,24, készlet 76,64 százalék) a havi tervhez viszonyítva). Tehát nem volt szükség hővégi hajrára, ami gazdasági és minőségi szempontból pozitívum. S ezt tükrözi az összesítés is, miszerint az összesítés 135,9, a készlet terv pedig 127,8 százalékkal valósult meg.

Ma érkezett a jelentés, hogy a szorgalmas óragyártók teljesítették

egész évi globális és árutermelési előirányzatukat. Pedig az óragyárban akadt termelési probléma elég, amit meg kellett oldaniuk. Elsősorban az az új típusú órák sorozatgyártásba ültetését, valamint a gépek és berendezések mind tökéletesebb kihasználását kellett megvalósítaniuk. Ezt is sikerült noha olyan eszközökkel is nyultak, melyek nem minden esetben segítik elő a kívánt gazdasági eredmény elérését. Ertjük ezáltal a tervezett összlétszám túllépését és a túlórázásokat. Az előbbi az óragyárban 5,2 százalékkal lépték túl. Igyekezzenek a jövőben elkerülni az ilyen eljárások alkalmazását, mivel azok a legtöbb esetben nem eredményesek.

Az óragyáriak ez alkalommal a szerencsésebbek közé sorolhatják magukat, mivel a termelékenység növelése révén (102,4 százalék 10 hónap után) termelésüket mintegy

30 százalékkal növelték. Így sikerült teljesíteniük és túlszárnyalniuk a két legfontosabb tervmutatót is, az össz- és készlettervet. Az elkövetkező időszakban azonban jobban kell megszervezniük a munkát, határidő előtt kell biztosítaniuk az új műszaki tervek elkészítését, az új technológiai eljárások bevezetését, valamint a nyers- és segédanyagok beszerzését. Több figyelemmel kell kísérniük a szerszámműhely tevékenységét is, azért, hogy onnan a meghatározott időpontban érkezzenek meg a termelőrszervezetek szükséges szerszámok, segédeszközök és mérőműszerek. Ugyanakkor a gépműhely tevékenységét is javítani kell, hogy ott is ütemesen bontakozzék ki a munka. Ha mindezt szem előtt tartják, úgy a jövő esztendőben elkerülhetik a fentebb említett csekély rendelkezéseket is, ami vállalatuk hírnevét öregbíti majd.

Tóth Sándor

Az Üvegházkombinát teljesítette évi tervét

Az aradi Üvegház Kombinát szorgalmas munkaközössége egy hónappal határidő előtt teljesítette évi tervét. December 4-ig 13 százalékkal lépték túl évi globális tervüket. Ertékben kifejezve a túllépés 25 százaléknak felel meg.

A kombinát egész munkaközössége, minden brigád kivette a részét ebből a sikerből. Különösen szép eredményeket érttek el az I., a III., a IV. és a XII. brigád dolgozói.

Megnyílt az Arta Manuala üzlet

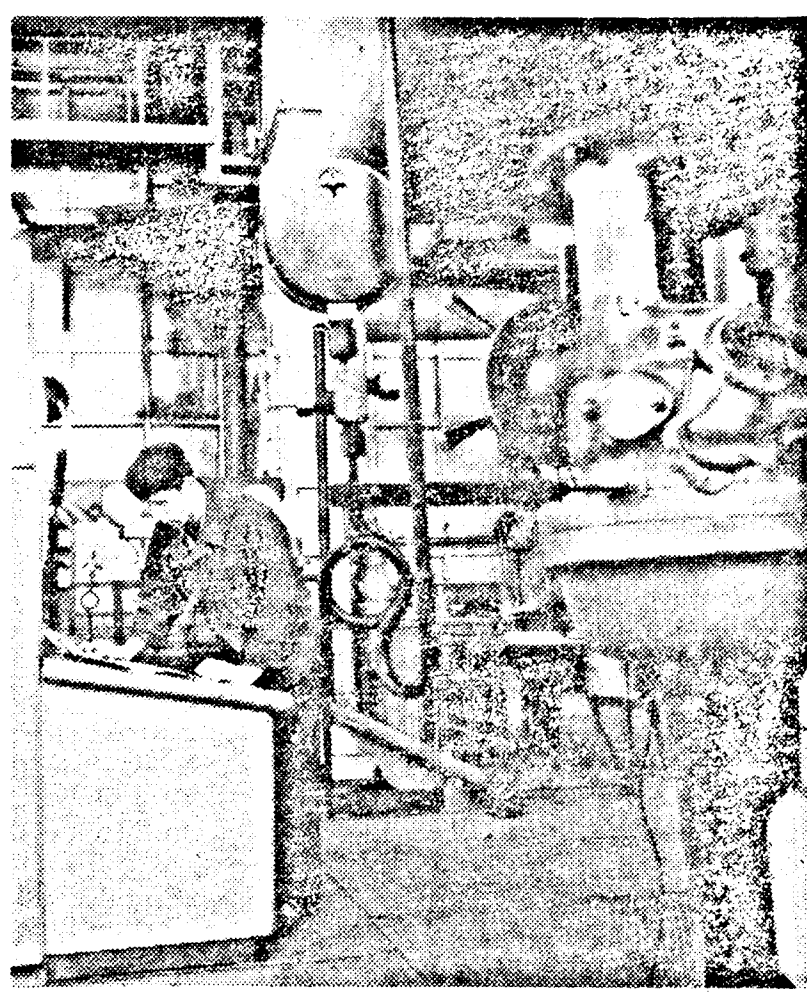
Az év közepe táján tatarozás miatt bezárt az URCM Arta Manuala elnevezésű közszükséglet-cikket árusító üzlet. Nos, az építők befejezték a munkát. Az üzlet már készen áll a várja a vevőközönséget. Ünneplő jelenség ez az üzlet a Cloșca utca és a Köztársaság útja sarkán, mivel a legmodernebb butorizációval látta el. Ugyanakkor szebbnél-szebb áruféleségek sorakoznak a polcon, hogy az ember szinte alig tud közülük válogatni.

A pártkabinet közli

Hétfőn, december 5-én délután 5 órakor jelennek meg a pártkabinetben a marxista-leninista esti egyetem alábbi évfolyamainak hallgatói:

- Politikai gazdaságtan I. és II. év.
 - Történelem III. év.
 - Filozófia III. év.
- A kereskedelmi iskolacsoport épületében az alábbi évfolyamok hallgatói jelennek meg:
- Pártépítés I. év.
 - Filozófia I. év.

Lapunk II. oldalán Művelődés = irodalom

Az Áramszolgáltatási vállalatban dolgozik mint szerelő Julian Nistor, aki éppen az egyik hatalmas turbogenerátor vezénylőtábláját ellenőrzi.

Kihasználják a munkára alkalmas napokat

Az ország tartományainak többségében a hételeji kedvező időjárást kihasználva, folytatták az őszi szántást a tavaszi vetéshez, valamint a trágyahordást. A Mezőgazdasági Főtanács adatai szerint november végéig az előirányzott területek 80 százalékát szántották fel. Suceava tartományban teljesen befejeződött ez a munka. A kolozsvári, Ploiesti, Galac és Iasi tartományi állami gazdaságok az előirányzott területek 90-95 százalékán, a Galac és Bánát tartományi mezőgazdasági szervezetek pedig 99 százalékban végeztek el a szántást. Nagy kiterjedésű területet szántottak fel a szőlőkben és gyümölcsösökben.

A mezőgazdasági egységekben gondoskodás történt arról, hogy a munkára alkalmas napokon folytassák a szántást és végezzék el az egész területen.

(Agerpres).

Joszip Broz Tito elvtárs látogatása országunkban

Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága főtitkárának a meghívására december 1. és 3. között nem hivatalos látogatást tett Románia Szocialista Köztársaságban Joszip Broz Tito elvtárs, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszlávai Kommunista Szövetségének elnöke.

Bánát és Kriszina tartományban, ahol látogatást tettek, a magas rangú vendéget és munkatársait mindenütt meleg vendégszeretettel, a két szocialista ország népeit egybefűző barátság szellemében fogadták. A jugoszláv vendégek román párt- és államvezetőkkel együtt vadászaton vettek részt Kriszina tartományban.

A látogatás folyamán Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer elvtársak és Joszip Broz Tito elvtárs között megbeszélések kerültek sorra, amelyeken részt vettek

— román részről a következő elvtársak: Emil Bodnarus, az RKP KB Állandó Elnökségének és Végrehajtó Bizottságának tagja, a Minisztertanács első alelnöke; Paul Niculescu-Mizil, az RKP KB Állandó Elnökségének és Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára; Iosif Banc, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a Minisztertanács alelnöke; Corneliu

Mănescu, az RKP KB tagja, külügyminiszter és Aurel Málnăsan, Románia Szocialista Köztársaság jugoszláviai nagykövete;

— jugoszláv részről a következő elvtársak: Mialko Todorovics, a JKSZ KB Végrehajtó Bizottságának titkára; Marko Nikezics külügyi államtitkár, a JKSZ KB tagja; Kiro Gligorov, pénzügyi szövetségi titkár, a JKSZ KB tagja és Jakša Petrics, Jugoszlávia SZSZK romániai nagykövete.

Ebből az alkalomból megvizsgálták azoknak a problémáknak széles körét, amelyek a Román Kommunista Pártot és a Jugoszlávai Kommunista Szövetséget, Románia Szocialista Köztársaságát és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaságát érdeklik. A felek kifejezték megelégedésüket a két ország és a két párt közötti kapcsolatok jelenlegi állapota fölött és kinyilvánították azt az elhatározásukat, hogy minden területen szüntelenül fejlesszék ezeket a kapcsolatokat. Széles körű és hasznos véleménycserére folyt a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalmak időszerű kérdéseiről. A megbeszélések a szilveszter, a barátság és a teljes kölcsönös megértés légkörében folytak le.

A Román Kommunista Párt küldöttsége Japánban

TOKIO. (Agerpres).

A Román Kommunista Párt küldöttségét, amely Mihai Dălea elvtársnak, az RKP KB titkárnak vezetésével látogatást tesz Japánban. Oszaka és Kyoto városok helyi párt szervei láttak vendégül. A küldöttséget, amelynek kíséretében volt Tomio Nishizawa, a Japán KP KB Elnökségének tagja, meleg fogadtatásban részesítették. Oszakában a küldöttség találkozott a városi bizottság aktívájával. A találkozóon részt vett Hiroshi Murakami, a KB Titkárságának tagja, a városi bizottság alelnöke. Kyoto megye pártbizottságánál a küldöttség találkozott vezető káderekkel és a helyi párt szervezettel számos aktivistájával. A küldöttséget Kenzi Kawata, a KB Elnökségének tagja, a megyei pártbizottság elnöke üdvözölte. A Japán KP oszakai és kyotói helyi szervezeteinek vezetői ismertették a két szervezet tevékenységét és az illető város kommunistainak harcát. Mihai Dălea elvtárs vállalta az RKP tevékenységét és a román népek a szocializmus építésében elért sikereit.

Pénteken a küldöttség tagjai megtekintették a Tokio Shibaura Electric-Toshiba villamosági és elektronikus termékeket gyártó vállalat tudományos kutatóközpontjának laboratóriumát.

Küldöttség utazott a szocialista országok egészségügyi minisztereinek 8. tanácskozására

Szombat este Moszkvába utazott Románia Szocialista Köztársaság küldöttsége, hogy részt vegyen a szocialista országok egészségügyi minisztereinek 8. tanácskozásán. A delegációt dr. Aurel Moga profesz-

zor, akadémikus, egészségügyi és népjóléti miniszter vezeti. A tanácskozáson az orvosok szakosítását és továbbképzését célzó oktatással kapcsolatos kérdéseket vitatnak meg.

(Agerpres)

HÁZUNK MINDEN TÁJÁRÓL

Előkészületek az mtsz-tagok nyugdíjrendszerének alkalmazására

A Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetségének megfelelő ügyosztályán már megtörténtek az utolsó előkészületek a mezőgazdasági szövetkezeti tagok nyugdíjrendszerének alkalmazására. Az ügyosztálytól szerzett értesülések szerint a szövetkezetek hozzájárulásából származó nyugdíj-alap mintegy 75 százaléka és a szövetkezeti tagok személyes hozzájárulásából származó pótnyugdíj-alap mintegy 50 százaléka befolyt. Előkészítették már mintegy három millió nyugdíjtagok könyvét is. Ezeket azoknak a szövetkezeti pártbizottságoknak osztják ki, akik hozzájárulnak a pótnyugdíj-alaphoz. Összeállították csaknem valamennyi olyan szövetkezeti tag ügycsomóját, aki a jövő évtől kezdve nyugdíjban részesül és elkészült a nyugdíjat megállapító végzések. Ugyanakkor kidolgozták a nyugdíjak folyósításának módozatát. (Agerpres).

ÚJ TERMÉKEK

A nagyváradi Metal-lemn vállalatban új terméket állítottak elő — a Diaplast-lapot, amely a lakásépítkezéseknél használható. A többszínű és méretű lapok a belső falak díszítésére szolgálnak. Az új termék nyersanyaga főleg polivinilklór-hulladék, amely nemcsak olcsó, hanem a fajsúlyszámban az az előnye is megvan, hogy törhetetlen. Az új termékből nemcsak 45 000 darabot küldenek az Olbánia tartományi építkezési trösztnek.

A szatmári 1 Septembrie vállalat új terméke a Super-2 melegítőkánya. Az új fémkánya jobb előlőjénél, a Super-1-nél. Fűtőfelülete 0,20 négyzetméterrel nagyobb, hőleadó képessége pedig óránként 30 kilokalóriával, noha ugyanannyi tüzelőanyaggal működik, mint a Super-1. A szatmári vállalat az idén öt új típusú fűző- és melegítőkánya gyártását kezdte meg. Termékei belföldön és külföldön egyaránt elismerésnek örvendenek. A szatmári 1 Septembrie csupán az idén több ezer takaréktűzhelyet, melegítőkályhát és fűzőlapokat szállított Ausztriába, Ciprusra, Görögországra, a Magyar NK-ba és a Szovjetunióba.

A nagyváradi Metalica vállalat új termékei közül különösen a mozaikmosó készülék és a turisták számára készült gyorsfűző érdemel figyelmet. A mozaikmosó készülék mosószivacsokkal működik, olyképpen, hogy a háziasszony nem kerül érintkezésbe a piszkos vízzel. A könnyen kezelhető készülék sorozatgyártása a jövő évben kezdődik meg.

A turisták számára készített gyorsfűző mindössze 700 gramm súlyú, s a petroleum elgázosítása alapján működik. A készülék úgy van megalkotva, hogy bármilyen helyzetben szállítható, az üzemanyag nem ömlik ki és nem áraszt petroleumszagot. Egy különleges váz védi a lángot a légáramlások vagy a szél ellen. A készülék 250 gramm tüzelőanyaggal 10-12 órán át működik.

Zökkenőmentes sínparók

Ebben az évben többek között a Bukarest-Giurgiu, Ploiesti-Cimpina, Brassó-Fogaras, Segesvár-Medgyes, Biharpösk-Szekelyhid, Birlad-Iasi, Adjud-Bacău, vasutvonalakon fektettek le folyamatos hegesztett sínkeket.

A munkálatok révén csökkent a gördülőanyag javítások mennyisége, 10

Évente ezer darab értékes szörme

A Szováta közelében elterülő Vármezőn korszerű nutrianevelde létesült. A szép és finom szörmejű rendkívül kedvelt állatot a marosvásárhelyi mezőgazdasági kísérleti állomásról szállították az új tenyésztő telepre. A kísérleti állomáson még más értékes szörmejű állatot, ezüst-, platina- és kékrókákat is tenyésztnek.

Az új nutrianevelde lesz országunk legnagyobb ilyen szerű egysége és évente több mint ezer értékes szörmet fog szállítani.

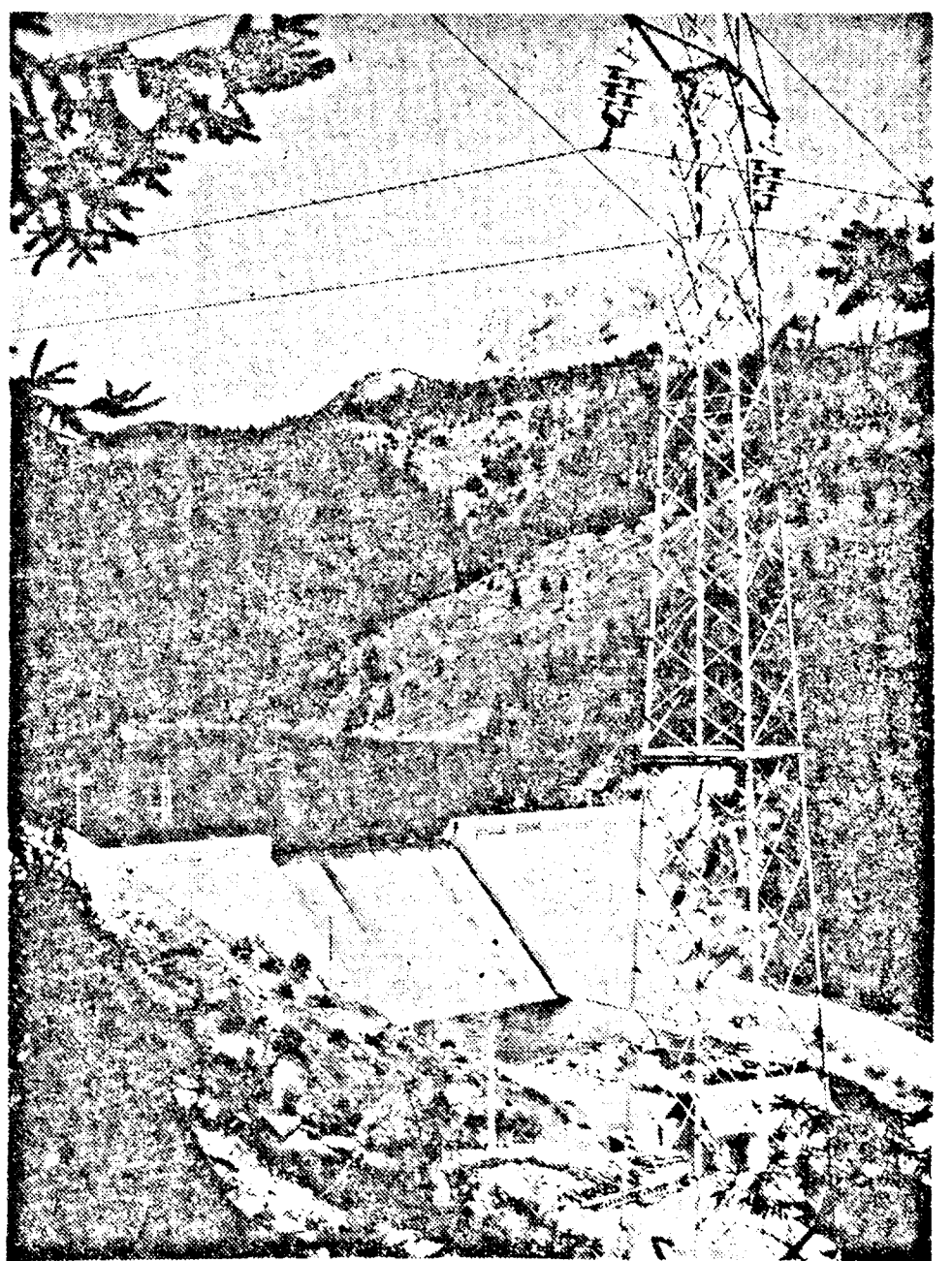
Mesterséges etetés

A malacok mesterséges etetése új eljárás, amelyet jó eredménnyel kísérleteztek ki a Szászvárosi rajoni gyálmári állami gazdaságban, ahonnan havonta mintegy 2800 súlyú szálitnak a hízaladókba. Az eljárás abban áll, hogy az elégtelenül táplált malacokat különleges készítmény segítségével mesterségesen táplálják. Ily módon higiénikus körülmények között megfelelő mennyiségű tejport kapnak zsíradékkal és antibiotikumokkal keverve.

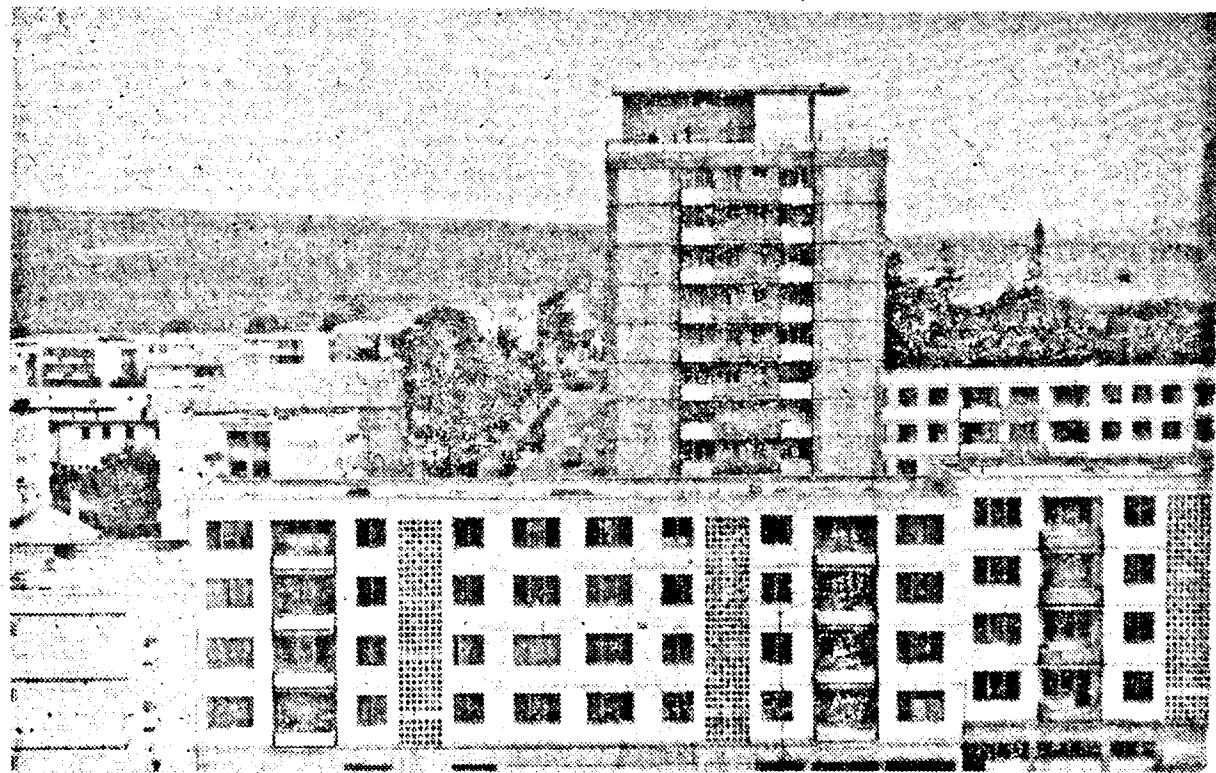
Az első eredmények az új eljárás hatékonyságáról tanuszkodnak. Az eddig mesterségesen táplált több mint 2500 malacnál napi 10-20 grammal nagyobb súlygyarapodás volt észlelhető, az elhullás pedig mintegy 50 százalékkal csökkent.

Bővítik az adjudi fűtőházat

Adjudon, Moldova egyik legjelentősebb vasúti csomópontján megkezdtek a fűtőház kibővítését. 1970-ig Adjud több mint száz Diesel-villany-mozdonyt kap. A fűtőház most épülő csarnokában egyszerre 12 ilyen mozdonyt javíthatnak majd. Más épületekben egy laboratóriumot és egy iskolát helyeznek el.

Balan-bányai ipari táj. A vízgűrítő-tó gátja.

Suceava központja.

MŰVELŐDÉSI KÖZTALÁLKOZÁS MŰVELŐDÉS

Horváth Imre, a hazai magyar líra kiváló képviselője most töltötte be 60. életévét. Ebből az alkalomból közöljük a városunkban hosszabb ideig élt költő a lábbi versét:

Horváth Imre

A kulcs

A sorom az,
 hogy kulcs legyek,
 hol lapulok,
 hol csörrennek,
 ha fordulok,
 fülel a rab,
 testvéreim
 zár és lakat,
 mit rámbiztat
 kincs és titok,
 rozsdásan is
 zárok, nyitok,
 s csikorogva
 is védem én
 — mint a szolgát! —
 mi nem enyém.

TRAIAN DEMETRESCU

Száz évvel ezelőtt született Traian Demetrescu, Macedonski korának kitűnő hírlapírója és költője, aki Tradem néven került be az irodalmi közudatba. Craiova-i lakója a napvilágot. Első lépését az irodalom területén, a craiovai Alama című lapban megjelenő tárcái és pamfletjei jelzik. Párhuza-

Köziróti tevékenységén kívül gazdagította a román lírai költészetet. Első verses kötetét 1883-ban jelenik meg, Macedonski előszavával. Ezt követte az 1887-ben Craiova-i megjelenő Freamete című verseskötete. Lírai hangulatu költeményei azonban nem nélkülözik a társadalombírálat elemét. A munkásmozgalm megerősödésének éveiben Traian Demetrescu írói látóköré egyre bővül s mind vers, mind novellát máit a munkásmozgály életéből meríti. Erről tanuszkodik a Muncitorul, valamint a Proletarul című költeménye, melyek az egyéni hangulatu szerelmi költészettel való szakítását jelzik.

Születésének 100. évfordulója

mosan több heti és napilap munkatársa. A Vocea Olului, az Evenimentul Literar, valamint a Lumea nouă literar si stiintifică című lapok is átvesszik cikkeit s hamarosan országsszerte felfigyelnek a fiatal íróra.

Ebben az időben jelenik meg a Contemporanul című nagy horderejű folyóirat. A folyóirat köré csoportosult fiatal írók kezdek a legvalószínűbb társadalmi eszmék terjesztésének szolgálatába állította tollát s szüntelen eszméi harcban állt a visszaható erővel. A polgári-földesuri Románia szellemi képviselőivel. Soraikban ott küzdött Traian Demetrescu is, aki elmes cikkeivel leleplezte a kor reakciós politikáját. A Nadejde fiúverek sajtóterének idején különböző álnéveken jelentette meg írásait. Leggyakrabban a Tradem fedőnevet használta.

A királyi család 1891-ben nagy pompával ünnepelte meg romániai trónralépésének 25. évfordulóját. Ez alkalommal Traian Demetrescu a munkássajtó hasábjain verses pamflettel (Nunta de argint) leplezte le az idegen uralkodóház törekvéseit, szembeállítva azt az országban inséggben tengődő népével.

Mint prozairó két regényen kívül (Iubita, Cum iubim), két novelláskötettel gazdagította a hazai irodalmat. E két novelláskötet közvetlenül halála előtt Intim és Privelist din viață címmel látott napvilágot. Születésének 100. évfordulóján kegyelettel emlékezünk a munkássajtó e kiváló uttorjára.

Róth Victor

Fotoamatőrök dícsérete

Nemrég a Teba gyárba vitt az utam. A színiájszokról beszélgetünk. Az érdekes tájékoztatót néhány beszéd fénkép tette élénkebbé. Gépiesen hangzott el a kérdés:

— Ki készítette e felvételeket? — A fotokör tagjai — válaszolt magától értetődően a klubigazgató.

No lám, gondoltam, itt is akad néhány ember, aki e nemes „hobby” rabja. Talán még a gyárban sem nagyon ismerik művészi ambícióikat. Erdemes lenne megtudni egyet s mászt róluk.

A klub kicsiny irodájában ülünk Greșenco Gheorghe elvtársal. Magas, szikár, középkorú férfi.

— A fotokör érdeklő? — ismétli és közömbös hangjából titkok melegség sugárik.

— 1963-ban határoztuk el, hogy kört alakítsunk. Akkor mindössze öt-en voltunk. A klubban találkoztunk, ismertetőket halgattunk, „mesterség” technikai tudnivalóiról. A következő évben már a vállalat gondoskodása folytán laboratóriumot létesítettünk. Közben növekedett az érdeklődés és ezzel párhuzamosan a tagok száma. Hamarosan már huszonötön szerepeltek a nyilvánartásban.

— Kezdeti nehézségek akadtak-e? — Természetesen. Hiánvot például a laboratóriumi berendezés. Sebaj! Megoldottuk a kérdést. Legfőbb megoldásra váró feladatnak persze a tudás felcsatását, művészi

felvételek készítését tartjuk. Nyilvánvaló, hogy alapvető dolgokkal kellett kezdeni, a tizenkét ismertetőből álló kurzus hasznosnak bizonyult. Mind elméleti, mind gyakorlati szempontból. Különösen Stein Imre és Eberlein János nyújtott értékes segítséget, aki a laboratóriumi „boszorkánykonyha” titkaiba avatta be az érdeklődőket. A kezdeti akadályok már a múlté, magasabb célok „ízgatnak” bennünk.

— Lehetünk-e indiszkrétek? — Ideje lenne a nyilvánosság elé lépni. Hallatni magunkról, a nézők véleményén lemeri vajon érdemes volt-e fáradozni, jó uton járunk-e, egyszóval, mire vagyunk képesek. Tavaly bemeztünk a fotoamatőrök kiállításába, a mi körünkől négy munka jutott el a tartományi szakaszig: Gáll Gyula: SZÉLOI HAZ, Brimbran Mihai: FAVAGO című képe, és nekem két felvételem, a QSEND és az OZI-KFK című.

Előkerült több művészi foto. Fejlett ízlésről, nagyfokú igényességről tanuskodnak. Közülük választották ki a különböző tárlatokon szerepelt alkotásokat is. Most már értem, hogy miért várják türelmetlenül a kör tagjai a nyilvánossággal való újabb találkozást. A művészi ambíció természetesen lelki mozgatóvá vált, ez sarkallja őket újabb szebb és egyre nehezebb feladatok megoldására.

— Jövő év elején az üzemi klubban szeretnénk kiállítás rendezni. A nvári „gyűjtő munka” folytatása következik most: a feldolgozás, a kiválogatás.

Kifoghatatlan téma a kör. Szerényen, hivalkodás nélkül dolgoznak tagjai. Bárbu Timotei mérnök Grecu Stefan munkás. Elek László mérnök és a többiek mind. Kitarással, szorgalommal jutottak ide. Az illetékesek támogatása persze sokat jelentett számukra. És a fotósóha nem vonakodtak a „társadalmi munkától” sem. Rájuk mindig lehetett számítani, amikor a műkedvelő csoportok szereplését kell megörökíteni, vagy az elenjáró arcképcsarnokát kell elkészíteni.

Jó és érdemes erről tudomást szerezni. De talán még inkább említést érdemelnek a beszélgetés során kibontakozó általánosabb érvelési problémák, amelyekre a Helyi Szakszervezeti Tanácsnak is fel kellene figyelnie. Ime, néhány közülük: Városunk fotoamatőrei hébe-hóba találkoznak, tudnak is valamit egymás működéséről. Miért nem lehet azonban kapcsolatot rendszeressé, szervezetté tenni? Fejlesztést okoznak a fénvkészítéshez szükséges anyagok beszerzése. Nem könnyíthetné-e meg a Helyi Szakszervezeti Tanács ennek és más gyakorlati kérdések megoldását is? A végére hagytuk, de a legkevésbé elhanyagolható a fotósok művészi fejlődésének biztosítása.

Kevészet hallottunk eddig a Teba gyári fotoamatőrökről. Szeretnénk a jövőben gyakrabban és gazdagabban szólni róluk. Művészetszereteti igyekezetük és nem kevésbé az illetékesek meg aktívabb támogatása biztosíték erre.

Farkas Tibor

Greșenco Gheorghe:

Fények a tavon.

A második otthon

Ha valaki egy szentpáli lakostól megkérdezi, mi újság a faluban, ugy azt a választ kapja: dolgozunk, művelődünk. És nehogy az idegen kétségbe vonja az utóbbit, még sebtiben hozzáfűzi: most már van hova járnunk, elkészült az új kulturothontunk!

Igy mondja férfi és nő, gyermek és idősebb: a mi kulturothontunk! És valóban, mindenki ez a falu méreteihez szabott, nem túlságosan nagy, de a célnak igen megfelelő szep új épület, melyet két kezük munkájával emeltek fel és melyet készen berendezve sokan második otthonuknak tekintenek.

Igy vélekedik Péro Magda és Erzsébet, ezt vallja Stadler János, Szabó Erzsébet és a többi fiatal, aki szerepet vállalt Ferenczi Géza: Kakasszedő című egyfelvonásos színdarabjában és Deutsch Etelek tanító, illetve Szemző Tibor tanár irányításával esténként el-eljárának a próbákra. De a korán sötétedő téli délutánokon szívesen keressük fel a „mi kulturothontunkat” azok a leányok és ifjak is, akik Krikorka Erzsébet és Bisztrai Anna tanítónők útmutatásai szerint új népi táncokat tanulnak Szikszai József, akordéon-kísérettel.

A korosabbak más természetű elfoglaltságot keresnek maguknak szabadidejükben. Közülük sokan keresik fel Varga Magda könyvtáronst, aki a 2600 kötet közül mindig tud ajánlani valami kedvűre való olvasnivalót. Azután az idő hasznos eltöltését szolgálják azok az ismeretterjesztő-előadások is, melyeket hetenként kétszer a tanterület tagjainak közreműködésével a kulturothontban tartanak. Az egészséggügyi, gyermeknevelési és tudományos problémák — mind olyan ismereteket tárnak fel előttük, melyek iránt nem maradhatnak közömbösek.

A fentiekben megállapítottuk, hogy sokan második otthonuknak tekintik a kulturothont. Tehát nem valamenynyien? A jelek arra vallanak, hogy korántsem. Koncsek József nyugdíjas tanító, a kulturothonton igazgatója arról panaszkodik, hogy a műkedvelő-együttesek nehézségekkel küzdenek, mert nincsen elég fiatal. Ugyanis Szentpálon az utóbbi időben egysékesen az a ferde

nézetet vallják, hogy „már nem fiatal az, aki családát alapított”. Cserel János, a táncosport tagja, Lipták Gizi színművész és mások ezt hozták föl távolmaradásuk okaként. Ilyenfórmán nem lehet csodálkozni azon, hogy gyakran felvetődik az együttesek átszervezésének, a fiatalok „hiányának” kérdése.

Erről önkéntelenül is egy október este jut eszembe a zimándközi kulturothontban. Ott a kulturothonton igazgatója többgyermekes családapa. Felesége, nemhogy akadályozná kulturális-nevelőmunkájában, de inkább segítséget nyújt neki az együttesek irányításában, s ha a szükség úgy kívánja, maga is szerepet vállal és férjével, felnőtt fiával együtt járnak esténként a próbákra, előadásokra. A zimándközi kulturothont igazgatójának esete azonban nem egyedülálló. Megszokott jelenség, hogy középkorú férfiak, dereshajú anyák, családjukkal együtt látogatják a kulturothont.

Együtt a munkában s a szórakozásban! Mi lenne, ha Szentpálon is meghonosodna ez a másútt gyökeret vert szokás, az együvértartozás apró, de ugyanakkor sokatmondó szimbólumaként. Mind a kulturothonton, mind pedig a közönség minden esetre csak nyerne vele. Az együttesek ismételt újjászervezésére fordított időt és energiát pedig más irányban gyümölcsöztethetnek. Nagyobb számú és tapasztaltabb műkedvelő léphetne színpadra az előadások alkalmával, meginkább emelkedne az együttesek művészi színvonala, ami végül is mindannyiok óhajja. A művelődéstől, hasznos szórakozástól nem szabad elzárkózniok a fiatal házasoknak sem, hiszen a munka utáni kikapcsolódásra s az önképzésre nekik is szükségük van. Akárcsak az idősebbeket és az iskolapadból kikerülő fiatalokat, úgy őket is várja a kétkézűvel épített kulturoház, a szentpáliak második otthona.

L. H.

Hogyan nézzük a festményeket

A görög és római festészet

Mint azt már előző cikkünkben említettük, az egyiptomi festészet, melynek stílusa ugrásszerű fejlődést jelentett a festészet történetében, nem határozta el a görög művészetet. Ezzel szemben a krétaiai művészet az előzőek lakosaiainak minél gazdagabb és változatosabb díszítését tüzte ki célul. Erről tanuskodnak a Kréta szigetén Krasszoszban, az ásatók szorán napfényre került paloták, melynek falain először látszik a ma is használatos fresko-technika.

Ezeket a falfestményeket tökéletes technikával készítették ezért elég jó állapotban kerültek napvilágra. A krétaiai gondosan előkészített földfestéket használtak, így például a sárga-okkért, kékfele vöröset, stb. Mivel a freskó alapja a vakolat s ennek minőségén múlik a festmény tartóssága, a krétaiai alaposan előkészített felületre tették fel a festéket.

Az egyiptomi falképek merev nyugalmával szemben a krétaiai festészetben megjelenik az életöröm, a ritmus, a mozgás. Ezek a figurák már szórakoznak, élnek. Az alakokat itt is körvonalak övezik, akárcsak az egyiptomiaknál, de ezek a kontúrok már sokkal tisztábbak, hajlékonyabbak, finomabbak és rajzosabbak az egyiptomiakénál.

Bármilyen kevés festményt ismerünk a krétaiktól, világos az a tény, hogy művészetük előfutára volt a görög kultúrának. A görög kultúra, mely ugrásszerű fejlődést jelentett az európai civilizáció történetében, sok könyvet, írást és tárgyi emléket hagyott hátra, de saját művészetét teljesen elpusztult, képeinek nyoma veszett. A visszamaradt gazdag díszítésű görög vázák, amforák azonban izellőt adnak a görög festészet magas technikaijáról, de nem pótolhatják az elpusztult festményeket.

A görög festészetben — egykori leírások szerint — a fő cél a valóság minél hitelesebb ábrázolása volt — arra törekedtek, hogy a festmény minél jobban hasonlítson modelljére. A görög művészek a freskókon kívül előszörban táblaképeket festettek. A táblákép, amely független a falról és hordozható, arányában is elter a falfestménytől, leggyakrabban kisebb annál. A táblaképet ma egyszerűen ké-

nek nevezzük, anyaga fa vagy vászon, amelyet vékonyabb vagy vastagabb festékréteg borít.

A táblaképek festéséhez a görögök elsősorban az úgynevezett eukausztikát alkalmazták. Ez lényegében viaszfesték, amellyel a görögök kezdetben a hajókat mázolták, hogy tartósabbak legyenek és csak később fedezték fel, miszerint művészi célokra is használható. A festékek készítéséről nagyon kevés forrásanyag maradt hátra, de a görög festék technikájáról már sokkal többet tudunk. E kor művészi, elődeiktől eltérően, a tárgyakat, alakokat, nem sikkban, kiterítve ábrázolták, hanem olyanok, amilyenek azok a valóságban: domborúak, kerekdedek. Ezt a hatást — a plaszticitást — az árnyékolással, a tónus alkalmazásával érték el. A melyekben fekvő részeket sötétebben, a magasabban fekvőket világosabban színezték. A görög figurák ellenétben az egyiptomi alakok kicsavart, torzítottak, a hajójuk, fordulnak és moognak a képen.

Természetesen teljes hűséggel nem jellemezhetjük a görög festészetet, de azt meg kell jegyeznünk, hogy az európai festészet kiindulópontja és így korszakhatárt jelent. Az etruszk-művészet időben egy keveset megelőzte a görögöket. Az Appennini félszigeten kifejlődött etruszk-művészet az egyiptomiakéhoz hasonlóan a sarkmárk díszítésével foglalkozott. Ezeket egyrészt freskó technikával készítették, másrészt viszont vakolat nélkül, sziklafalra festették. A sarkmárk díszítését egyszerűen díszítették, az oldalsó falakon azonban teljes elevevényekkel díszítették meg az élet jeleneteket. A zenélő, táncoló, vadászó, csókoló figurák kemény körvonallal vették körül, ezen belül a testet többnyire terakotta színnel díszítették.

Az oldalfalakat ábrázolt etruszk figurák közül egyik-másik merész tartással kiőr a merev beállításból. Eppen ez a szabálytalanság, rendellenesség teszi vonzóvá a festményeket, amilyenek az alakok mind g harmónikus, tökéletesen komponáltak.

Az etruszk művészet helyét a sokkal fejlettebb és ismertebb római művészet váltotta fel. A római festészet legkiválóbb emlékei a Vezuv által eltemetett Pompei városának napfényrehozatala tártá élnek. E város, amely úgy maradt meg — majdnem két évezreden át —, ahogyan a láva elöntötte, nemcsak a régi használati tárgyakat, szerzőmokat őrizte meg az utókor-nak, hanem a díszítő freskókat is. A feltárt műkincsek arról tanus-

kodnak, hogy a római festők technikája éppen olyan fejlett volt, mint stílusa. E kiváló művészek a vakolatot nagyon gondosan készítették elő, márványporral keverték össze a habarcsot és rétegenként fokozatosan rakták fel a falakra. Amikor ez megtörtént, akkor simra csiszolták a falat s erre a márványserű alapra festettek.

A színek néhéz egészen pasztell-szerű összhatást adnak, máskor meg élesen élmének egymástól. A Pompei-i mesterek a falat leggyakrabban mezőkre osztották be, s az egyes csíkokat fehér kerettel különítették el. A római festészet a megtévesztésig utánozta a valóságot. Néha távoli tájakon, máskor életnagyságu figurákon pihenhet meg tekintetünk. Az alakok mozgása könnyed, léptek, mozdulataik puhák, lazak, testük plaszticitását a fény-árny játék érzékelteti.

A római festészet, amely nem a sarkmárkakat, vagy az uralkodók palotáit díszítette, hanem a magánházak, az előkelő polgárok otthonait, a tehetősebb szabad emberek közkincsévé vált.

Ferencz Irma

muzeológus

Harcos, Fresko a Quirinalis-ról (Róma).

Kovács Sándor

P I S T A

Délután befejeztük az aratást. Így hát ma a megszokottól korábban kerültem ágyba. Gondolatközl zúgó fejem, sekszem, de az álom elkerül. A mennyezetet nézem, amelyet apró repedések tarkítanak, fonnak át mint falevelet az éreik. Mészeli kellene. A mennyezetről alászángó csillár körül egy fénylő lepke, apró bogarak járják boszorkányútanukat, neki-nekiütödvén az átforsodott ágakon. A falban, közvetlenül a fejem felett egy egész rézgész. A nyitott ablak alatt tücsökök szereződnek. Uhalah a faluban egy kutya ugatja a teliholdat. Apró, nyárféje neszek. Nem bírok elaludni.

Egész délelőtt figyelt az elnök. Hol a kombájn telejéről, hol a dűlőiről. Különösen akkor, amikor Péter bácsi átadta a volánt. Pedig csak akkor vezethettem, amikor egyenesbe értünk. Szeretem is Péter bácsi. Nemcsak azért, mert szomszédunk. Megengedi, hogy én is vezessek, segítsek neki a javításnál. Mióta is enged a traktor közelébe? Lehet másfél éve. Szigorú és komoly ember. Nehéz volt bizalmába férközödni. Most nem is enged a géphez. Irigylednek is a srácok.

Amikor esténként ellenőrzést tartottunk, a többiek mindig ugattak. Az általam meghúzott csavarokon Péter bácsi még szorított egyet.

— Nem neked való ez, kicsi. Ide ember kell, nem olyan mint te — homiskodtak a többiek.

Eltelt a dühített a dolog. Az igaz, hogy vőkonnydagúim alig másfél méteres növsű gyerek vagyok, de most multam tizenhat éves. Lehet még belőlem derék ember. Es ha ilyen kicsi maradok! Az nem jelenti azt, hogy nem lehetek traktoros, olyan mint Péter bácsi, aki az egész környéken, az egész országban ismernek. Televízióban is beszél. Többször megjelent a képe az újságokban. Jó szakember. Mondhatnám eszményképpemé vált. Hányszor, de hányszor vigasztalt, amikor és már majdnem sírásra fakadtam a sok komiszkodástól. Tréfiákozástól és amiért kicsi-nek szítottak. Pedig van nekem becsületem nevem is. Pista, vagy ha úgy tetszik, István. Beletörtötem a változathatatlanságba.

— Na, és ha úgy szólitának Kibcsi? Oda se figyeli! — mondogatta Péter bácsi, amikor panaszkodtam.

— Szeretted a gépet és ez a fontos. En is gyenge gyerek, olyan egyszálbélű voltam. A gazdám eleinte nem is merte rábízni a traktort. Pedig traktos volt az már, nem olyan mint ez. Az ember elunta rajta magát, olyan lassan döcögött. De szerettem. Amikor oszt' felosztottuk a földet a szegények között, minden barázdát én húztam meg. En jelöltem ki metől meddig kié. Gyerek voltam, mint te. S azóta is gépen ülök. Olyan jól esik látni, hogyan hasít a fekete, zsíros földbe az eke, hogyan török meg a Hold fénye a barázdákban. Ha elvágod az iskolát, te is megtanulsz jól dolgozni. Majd amikor velük egy sorban dolgozol, nem unyolodnak.

— Majd meglátja, hogy nem engemet küldenek iskolába — keseregtem.

— Beszélek én az elnök elvtársal... Mindig, mindenkor vigasztalt. Amikor ott ültem naphosszat mellett, a gépről beszélte. Mikor pöfög-jöt, mikor nem s ilyenkor mi a baj. Örömet talál benne, hiszen ott, ahol elmegyek, folyik utánam a székbe a buza.

Ma délután utolsót fordultunk s az elnök magához intett.

— Kicsi — már ő is így szól — este gyere be az irodába, beszél-dek van veled.

Biztosan rossz fát tettem a tűzre. Kicsi megszéppentem s az utóbbi napokat idéztem. Nem mondom, voltak csínytevéseim...

Már vártak rám. Sokan voltak az irodában: a párttitkár elvtárs, Imre, az ifjúsági szervezet titkára, brigádostok, a mérnök elvtárs s ott volt Péter bácsi is. Ugy éreztem, szívem a dobhártyámon kalapál. Most már szégyellem is, hogy úgy begyulladtam.

— Szeretted a gépet, István? — kérdezte az elnök elvtárs. Feltűnt, hogy nem mondja így: Kicsi. Hebegtem.

— Igen.

— Na, akkor elküldünk a mezőgazdasági gépésztő szakiskolába.

Hogy mit kérdeztek még, meddig beszélgettünk, nem tudom. Arra sem emlékszem, hogyan jöttem ki. Azon vettem észre magam, hogy az utcán futok hazajele, mint az üzött vad. Nem éreztem, hogy meleg van. Hangosan köszöntöttem az embereket, de nem tudni kiket találokztam. Sími, nevetni szerettem volna örömbömb. De ez nem illik egy fiatalemberhez, egy gépészlőhöz.

Kinek mondjam el először? Gépesítő leszek! Nagyanymhoz szaladtam. Nincs nekem nála kedvesebb senkim se. Apátlan, anyátlan drága gyerek vagyok. Azt mondják, édesanyám akkor halt meg, amikor én születtem. Apámat három éves koromban vesztettem el. Egy este elment itthonról, azt mondta megy, hogy megalakítsák a szövetkezetet. Valaki a sötétben leültette. Nagyon szerettem apámat. Amikor esténként hazajött, ölébe kuporodtam, mert csodaszép meséket tudott.

— Nagy embert csinálók belőled, fiam — kacagott apám — ilyen nagyvot mi! — s a mestergerendáig emelt. Te szántod majd fel az egész határt.

Tetszett nekem. Nagyanym az a tiszta szobában tett-ült. Nyakába borultam.

— Traktoros leszek! — mondtam. Szegény, nem szégyen, de el-sírtam magam.

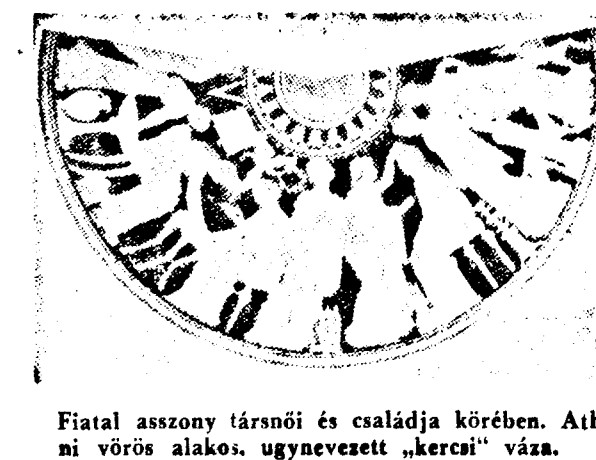
— Milyen bárdarságokat beszélsz? Honnan veszed mindezt?

Elmondtam a történeteket.

— Apád akaratára, fiam — mondta nagyanyám s a kendője sarkát fogatlan szájához emelte.

...Már az egész falu tudja. Mindenkinek elmondtam az újságot. Milyen szép lesz, amikor saját traktortom, saját kombájnom lesz. Majd megmutatom, mit tud Kicsi...

Ablakom alatt tovább csiprölnek a tücskök. Meleg van. Elnyom az álom.

Fiatal asszony társnői és családja körében. Athéni vörös alakos, úgynevezett „kercsi” váza.

MI ÚJSÁG A KÜLPOLITIKÁBAN

Visszatért a fővárosba hazánk UNESCO-küldöttsége

Szombat délután visszatért a fővárosba a román kormányküldöttség, amely Andrei Őtetea akadémikus, a Román Nemzeti UNESCO-bizottság elnöke vezetésével Párizsban részt vett az UNESCO közgyűlésének 14. ülésén.

Befejezte munkálatait az MSZMP IX. kongresszusa

BUDAPEST. (Agerpres).

Az MSZMP IX. kongresszusa szombaton befejezte munkálatait. Kádár János, az MSZMP KB első titkára közölte, hogy a kongresszus zárt ülést tartott, amelyen megvitatották a Fellebbezési Bizottság jelentését és megválasztották a 101 tagú Központi Bizottságot, valamint a 17 tagú Központi Revíziós Bizottságot. A Központi Bizottság és a Központi Revíziós Bizottság első ülésén a Politikai Bizottság tagjává választották: Apró Antal, Biskó Bélát, Fehér Lajost, Fock Jenőt, Gáspár Sándort, Kádár Jánost, Kállai Gyulát, Komócsin Zoltánt, Nemes Dezsőt, Nyers Rezsőt és Szirmai Istvánt. A Politikai Bizottság póttagjává választották: Aitai Miklóst, Czigenc Lajost, Ilku Pált és Németh Károlyt. Kádár Jánost újból első titkárrá választották.

A KB titkárai: Biskó Béla, Cseterki Lajos, Komócsin Zoltán, Nyers Rezső és Pullai Árpád. A Központi Revíziós Bizottság elnökévé Brutyó Jánost választották meg.

Ezután Kádár János megköszönte a kongresszus résztvevőinek aktív részvételét az előtérített dokumentumok vitájában, köszönetet mondott az összes testvéri kommunista- és munkáspártok küldöttségeinek, amelyek részt vettek az MSZMP kongresszusának munkálatain s ezzel tanúsították a szocialista internacionalizmusnak, a kommunista- és munkáspártok nemzetközi szolidaritásának. A továbbibban biztosította a kongresszust, hogy az új Központi Bizottság az összes kommunista, az egész magyar nép támogatásával törekedjen a kongresszus által elfogadott határozatok valóra váltására. A vietnámi kérdésben elfogadott kongresszusi nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a kongresszus, kifejezésre juttatva a magyar kommunista, a szocializmus építő magyar nép érdekeit és akarát, a leghatározottabban elítéli az Amerikai Egyesült Államok Vietnám elleni bünső háborúját és testvéri internacionalista szolidaritásáról biztosítja az agresszió ellen védekező hős vietnámi népet.

A vietnámi népnek az amerikai agresszorok ellen, a szabadságért, az ország egyesítéséért és a társadalmi haladásért folytatott hősi

harca csodálattal tölti el a békeszerető embereket millióit. A szocialista országok és az összes haladó szellemű férfiak és nők, akik ragaszkodnak a béke ügyéhez, támogatják ezt a harcot. A harcoló vietnámi nép megsegítésére kibontakozott mozgalom egyre széleseedik, egyre erőteljesebbé válik az egész világban. A Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Népköztársaság népe egyöntetűen az agresszió áldozatául esett vietnámi nép oldalán áll. Pártunk és népünk lehetőségeihez képest támogatja a vietnámi nép harcát, politikai, diplomáciai, gazdasági és katonai segítséget nyújt neki.

A magyar nép határozottan támogatja a Vietnámi Demokratikus Köztársaság négy pontból álló Nyilatkozatát és a Dél-vietnámi Nemzeti Felszabadítási Front öt pontból álló Nyilatkozatát. A vietnámi kérdés csak e pontok teljesítése alapján oldható meg.

Az MSZMP IX. kongresszusa szükségesnek véli az amerikai imperialisták vietnámi agresszióját elleni harc fokozását. A vietnámi nép igazságos ügyért harcol és győzni fog — hangzik befejezésül a nyilatkozat.

Este az MSZMP KB fogadást adott a kongresszus résztvevőit és a testvéri kommunista- és munkáspártok küldöttségei tiszteletére. A fogadáson részt vett az RKP KB Ilie Verdet elvtárs vezette küldöttsége. A fogadás szíves, baráti légkörben folyt le.

Felvételünk Algéria fővárosáról, Algirról készült.

Tizedes pénzrendszert vezetnek be Angliában

LONDON. (Agerpres). James Callaghan brit pénzügyminiszter bejelentette az alsóházban, hogy az angol kormány jóváhagyta a tizedes pénzrendszer bevezetésére vonatkozó törvénytervezetet. A tervezetet rövidesen beterjesztik az alsóházban. Callaghan

leszögezte, hogy a tizedes pénzrendszer bevezetésével kapcsolatos problémák tanulmányozására külföldi bizottság létesült, s ennek megállapításai bírták rá a kormányt a tervezet elfogadására.

December 12-én a brit kormány Fehér Könyvet adott ki a kérdéssel.

NÉHANY SORBAN

MOSKVA. — Szovjet szakemberek elkészítették a Szovjetunió európai része földkéregmozgásainak térképét. Megállapították, hogy a Kárpátok évente 12 milliméterrel magasodnak, a Kaukázusban és környékén a növekedés évente 16 mm, helyenként pedig évi növekedésük eléri a 30 millimétert. Az expedíciók során összegyűjtött és a térképen szemléltetett gazdag anyag nemcsak tudományos szempontból tarthat számot érdeklődésre hanem gyakorlati szempontból is, főként a vízierőművek, öntözési és alagorvázási rendszerek szempontjából.

TBILISZI — Rolan Kiladze, a fiatal gruz asztrofizikus kiszámította a Naprendszer legtovább bolygója, a Pluto tömegét. Számításai szerint a Pluto tömege mintegy tízezer-százszor kisebb a Földénél.

Kiladze matematikai képletet ajánlott a bolygók tengelyforgási sebességének, tömegének, átmérőjének és naptávolságának kiszámítására.

RIO DE JANEIRO. — Brazília több tartományában beköszöntött a trópusi nyár. Amint a France Presse közli, São Paulóban a magas hőmérséklet okozta dehidratáció következtében 93 gyermek életét veszítette. Hivatalos források szerint eddig 4699 gyermek bete-

gedett meg dehidrációban, s közülük 1250-et kórházba kellett szállítani.

DAR-ES-SALAAM. — Julius Nyerere, Tanzánia elnöke december 2-án felavatta a kigamboni új közlekedési útját.

NEW YORK. — Barbados-szigeteki miniszterelnöke levélben kérte az ENSZ-főtitkártól, hogy országát vegyék fel az Egyesült Nemzetek Szervezetébe. A november 30-án függetlenné vált Barbados lesz a világ legkisebb tagállama. Területe 431 négyzetkilométer, lakóinak száma 250 000 fő.

EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE

Határozati javaslatok a szervezet különböző bizottságaiban

NEW YORK. — Nicolae Ionescu, az Agerpres külföldi tudósítója jelenti:

Az ENSZ-kögyűlés berekesztésének közeledtével egyre fokozottabb ütemben folynak a munkálalatok.

A közgyűlés politikai bizottsága ajánlotta, hogy a genfi tizen-nyolchatalmi leszerelési bizottság vizsgálja meg az ázsiai, afrikai és latin-amerikai területen lévő idegen katonai támaszpontok megszüntetésére vonatkozó határozatot. A politikai bizottság munkálatainak részvevői megvitatották az egyik állampontnak azt a javaslatát, hogy haladéktalanul oldják meg „a Koreai NDK és a Koreai Köztársaság képviselőinek meghívását” „a koreai kérdés” című napirendi pont vitájához. Ilyen értelmű határozati javaslatot nyújtottak be a bizottság titkárságához Bulgária, Kambodzs, Kongo (Brazzaville), Guinea, Magyarország, a Mali Köztársaság, Mauritánia, Mongólia, Tanzánia és Jugoszlávia képviselői. Az Új-Zéland, Ausztrália és más országok küldöttségei azon igyekeznek, hogy meggátolják a kérdés megoldását. Ebből a célból különböző ügyrendi ellenvetéseket tá-

masztanak és követelik, hogy kétharmados többséggel szavazzák meg vitába bocsátását. Amint számos küldött hangsúlyozta, az USA és más országok képviselőinek ellenvetései elárulják, hogy továbbra is fenn akarják tartani a megkülönböztetést a közvetlenül érdekelteket két fél egyike — a Koreai NDK — szemben, amelynek képviselőit évről-évre rendszeresen megvitatják abban, hogy részt vegyenek „a koreai kérdés” vitájában.

A gazdasági és pénzügyi bizottság több napi vita után — amelynek számos küldött szólalt fel — befejezte az Egyesült Nemzetek fejlesztési alapjának létesítésére vonatkozó jelentés megvitatását, s ezzel kapcsolatban 62 szavazattal 19 elnöki és 19 tartózkodással elfogadott határozati javaslatot nyújtott be, ajánlván az alap létrehozását.

A román küldöttség álláspontjának kifejtésekor Costin Murgescu nagykövet elemzte azokat a fontos ajánlásokat, amelyeket az első genfi kereskedelmi és fejlesztési konferencián fogadtak el 1964-ben, a fejlesztési alap megalakításáról, az Egyesült Nemzetek jelenlegi fejlesztési programjának átalakításáról.

U THANTOT ÚJRAVÁLASZTOTTÁK AZ ENSZ FÜTITKÁRI TISZTSÉGÉRE

Az ENSZ-kögyűlés a Biztonsági Tanács ajánlására péntek este egyhangúlag újraválasztotta U Thantot. A főtítkár a szavazás után elfoglalta helyét a Kögyűlés ülésterében. Rövid beszédet hangszóltat. Ebből a célból különböző ügyrendi ellenvetéseket tá-

juttatott álláspontját, hogy munkájára feltétlenül igényt tartanak, hogy „minél jobban szolgálhassa a jelenlegi nemzetközi körülmények között pozitív szerepet betöltő világszervezet magasabb érdekeit”. A vietnámi kérdésről szólva, a többi között kijelentette: „Minden alkalommal megragadok — mondotta U Thant —, hogy emlékeztessék a világot: a vietnámi háborúnak véget kell vetni. Kötelességemnek tartom személyes erőfeszítéseket tenni egy olyan megoldás érdekében, amely meghozza a békét és az igazságot a vietnámi népnek”.

Érdekes statisztika

Az általános népszámlálás adatai szerint Iránnak jelenleg 25 488 699 lakosa van, vagyis 6 500 000-rel több, mint tíz évvel ezelőtt. A népszámlálók a közép-iráni hegyvidéki völgyekben számos olyan falura bukkantak, amelyek eddig semmiféle statisztikában nem szerepeltek. E falvak lakosai között néhány 100 évnél idősebb férfi s kettő az állítólag magukról, hogy már betöltötték 150. évüket.

Portugália támogatja Csombét fegyvervásárlásban és zsoldosok toborzásában

Portugália Nemzeti Felszabadító Házafias Frontjának algériai képviselője közleményt adott ki, amely szerint Moise Csombe volt kongói miniszterelnök segítségét

kap a portugál hatóságoktól fegyvervásárláshoz és zsoldosok toborzásához. Csombe ugyanis reméli, hogy fegyveres erővel visszatérhet Kongóba. A közlemény rámutat, hogy Moise Csombe az utóbbi időben többször is ellátogatott Portugáliába, megpedig anélkül, hogy a határátlépési formázásokon átesett volna. Minden esetben egy Lisszabon melletti villába utazott, ahol a Zoio-testvérek, a Norte Importadora fegyver- és lőszergyártó társaság tulajdonosai laknak. Csombe szoros kapcsolatokat tart fenn a céggel.

WASHINGTON. — Washingtoni hivatalos adatok szerint novemberben az Egyesült Államokban 2 650 000 munkanélküli volt, s ez az ország összmunkaerőjének 3,7 százalékát teszi ki.

BUENOS AIRES. — A bőséges esőzések következtében megáradt a Primero argentinián folyó. A 350 000 lakosú Cordobában több ház, néhány híd s a vasútvonal egy része megrongálódott.

NEW YORK. — A New York állam északi részén elterülő Mayville helységben egyméteres hó hullott. A hatóságok kijelentették, hogy ezen a vidéken 30 év óta nem volt erez példa. Az iskolákat bezárták, s a közlekedés teljesen megállt.

DAR-ES-SALAAM. — A tanzániai fővárosban megnyílt az afrikai szakszervezetek szövetségének 3. konferenciája. A munkálatokon 20 afrikai ország 70 szakszervezetének képviselői vesznek részt.

BERLIN. — A Német Demokratikus Köztársaságban jelenleg 30 000 orvos és gyógyszerész van. A legújabb statisztikai adatok szerint 872 lakosra jut egy orvos. 1970-ben pedig 650-re.

„Pilotahiány” az USA-ban

A Pentagon meggyorsította a pilótaképzést az USA haditengerészeti és légitámaszpontjain — közli a France Presse. Az intézkedésre azért került sor, mert az USA Vietnámban „előirányzatot felül” vett repülőgépeket és pilótákat s így, amint az amerikai sajtó mindenképp hangsúlyozta, „pilotahiány” mutatkozik. Robert McNamara honvédelmi miniszter elrendelte egy újabb kiképzőközpont létesítését. Itt évente 375 pilótát képeznek ki. Az USA-ban jelenleg 4 560 pilótát képeznek fel, jóval többet, mint amennyit kezdetben előirányoztak. Jövőre egyébként a Pentagon 5 500 pilótát kiképzését tervezi.

Mennyibe került Nelson Rockefeller újválasztása

NEW YORK. (Agerpres). Ot millió dollárba került Nelson Rockefeller újválasztása New York állam kormányzó tisztségébe — közölte választási kampányának szervezőbizottsága. Politikai körök különleges jelentőséget tulajdonítanak ennek a kormányváltás tisztségnek az amerikai politikai életben. A választási kampány szervezőbizottsága megjegyzi, hogy a kormányzó-választások viszonylatában Rockefellernek került a legtöbbre a választási kampány.

Román építészeti kiállítás nyílt Pekingben

PEKIN. I. Gălăteanu, az Agerpres tudósítója jelenti:

A csianszini munkás-klubban péntek délután kiállítás nyílt „Építészeti Románia Szocialista Köztársaságban” címmel. A kiállított fényképek és makettek szemléltetik az építésznek és építőnek azokat az erőfeszítéseit és sikereit, amelyeket a román városok fejlesztésében és rendezésében értek el, valamint az új ipari központokat, a városi és falusi lakásépítkezést.

A kiállítás megnyitását jelen voltak, többek között: Jan I Csen. Hebe tartomány helvetes kormányzója, Szi Huaj-Bi, a Kínai Földi Kulturális Kapcsolatok Bizottságának alelnöke és más személyiségek.

Ott volt Aurel Duma, Románia Szocialista Köztársaság kínai nagykövete, a nagykövetség több tagja és nagyszámú közönség.

ÚJ JAPÁN KORMÁNY

TOKIO. (Agerpres).

Az új japán kormányban is Ejszaku Szato tölti be a miniszterelnöki tisztséget. Bejelentette, hogy Izszadi Tanakét igazságügy, Mikio Midzutat pénzügyminiszterré nevezték ki. Etszuszaburo Shiina külügyminisztert, aki vezető funkciót kapott a kormánypártban Takeo Miki váltotta fel. A France Presse tudósítója megjegyzi, hogy a japán kabinetben a legjelentősebb kinevezése.

TOKIO. (Agerpres).

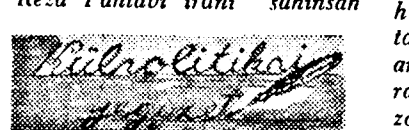
Szombat délután Hirohito császár jelenlétében rendkívüli ülést tartott a japán parlament felsőháza. Az ülésen a liberáldemokrata kormánypárt képviselői egyoldalúan saját jelöltjüket, a 76 éves Kentaro Ayabét választották meg a parlament elnökévé.

Amint a Kyodok hírugynökség közli, az ülésen a szocialisták és a kommunisták megbízottai nem vettek részt. Ennek az volt az oka, hogy a parlament alsóházának azonnali felfoszlatására vonatkozó követeléseiknek nem tettek eleget.

Megváltoztak a körülmények...

A nemzetközi sajtó az utóbbi időben megkülönböztetett figyelmet szentelt azoknak a tárgyalásoknak, amelyek az iráni kormány és az iráni nemzetközi koalíció között folytak. A sajtó azt is közölte, hogy az iráni kormány és az iráni nemzetközi koalíció között folytak. A sajtó azt is közölte, hogy az iráni kormány és az iráni nemzetközi koalíció között folytak.

Reza Pahlavi iráni sahinsah

néhány nappal a tárgyalások harmadik menete előtt egy hasonló fenyegetésre kitérte, semmi sem akadályozhatja meg országát abban, hogy maga aknázza ki a természeti erőforrásait. „Ha a koalíció egyoldalú intézkedéseket hoz — hangsúlyozta a sahinsah — részünkről is hasonlókra kell elkészülnie. Súlyos tévedés lenne azt hinni, hogy megismélelhető az

1951-es helyzet, amikor a szondák két éven át zárva maradtak. Számos vezető van Kelet- és Nyugat-Európában. Úgynevezett igazságos, mert erőforrásaink az a rendelkezésük, hogy gazdasági fejlődésünket szolgálják. A fentiekből világosan kitűnik, hogy azok a kereskedelmi kapcsolatok, amelyeket Irán hízórálag gazdasági fejlődésének követelményei alapján épített ki, megerősítették számára a lehetőségeket ahhoz, hogy más szempontok aláhán tárgyaljon a nyugati trösztökkel, amelyek eddig háború alatt u-ralták. Az alapvetően megváltozott körülmények, valamint az a határozottság, amelyet az iráni vezetők tanúsítottak az utóbbi időben a koalícióval szemben, arra a következtetésre juttattak az iráni koalíciós köröket, hogy a tárgyalások harmadik menete, amelyet Teheránban kezdtek meg és jelenleg Londonban folytatnak, mindenképpen az iráni kormánynak fog kedvezni.

C. Badea

A Vietnámi DK külügy- minisztériumának nyilatkozata

HANOI. (Agerpres).

A Vietnámi DK Külügyminisztériuma szombaton nyilatkozatot tett közbe s ebben elítéli azokat a bombatámadásokat, amelyeket az amerikai repülőgépek december 2-án intéztek sürgőn lakott vidékekre. Hanoi peremvárosai és a város központja ellen. Az amerikai légikarok — mutat rá a nyilatkozat — kemény visszavágásban részesültek. A hazafiak számos amerikai repülőgépet lelőttek, sokat megrongáltak és sok pilótát foglyul ejtettek.

Ezek a cselekedetek újabb rendkívül veszélyes lépést jelentenek az eskaláció útján, amelyet az Egyesült Államok alkalmak a Vietnámi Demokratikus Köztársaság ellen folytatott pusztító háborújában. bűntényt jelentenek a vietnámi nép ellen és kihívást a világ népeivel szemben.

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság kormánya erőlesen tiltakozik e bünső cselekedetek ellen és az egész világ közvéleménye előtt leleplezi az amerikai kormányt a Vietnámi DK elleni banditáscselekményeit. A nyilatkozat határozottan követeli, hogy az USA vessen véget a vietnámi bünső agresszív háborúnak, vonja vissza csapatait Dél-Vietnámból és tartsa tiszteletben a vietnámi nép nemzeti jogait. A nyilatkozat végül rámutat, hogy a vietnámi nép elhatározta: megvédi hazáját és az amerikai agresszorok fölélti végső győzelemig harcol.

Kozmosz-134

MOSKVA. (Agerpres).

December 3-án a Szovjetunióban felbocsátották a Kozmosz-134 műholdat. A műhold feléltetett tudományos készülékeknek a TASZSZ által 1962. március 16-án bejelentett programnak megfelelő ürkutatások folytatására. A tudományos készülékek közül a fedélzetén 19,995 megahertz frekvencián működő rádióadó, a pályaelemek pontos mérésére szolgáló rádiórendszer és egy rádiotelemetrikus rendszer szerelték fel, amely adatokat közvetít a tudományos készülékek működéséről.

LEGÚJABB SPORT

Románia—Ciprus 5:1 (0:1)

NIKOSZIA. (Agerpres). Különös: A nikosziai Központi stadionban tegnap játszották le a Ciprus—Románia válogatott labdarúgó mérkőzést az Európa-bajnokság 6. csoportja keretében. A 14 000 néző jelenlétében megtartott mérkőzés a román csapat 5:1 (0:1) arányú győzelmével végződött.

A román csapat az első félidőben nehezen barátkozott meg a kemény, füvelten pályával. A támadósor meddősege mellett részben ennek tulajdonítható, hogy az első félidőben a hazai csapat Kosztakisznak a 31. percben lőtt góljával 1-0-ra vezetett.

Foruldas után az addig is főkéntben játszó román csapat gyors támadása: meghozták az egyenlítő gólt. Az 52. percben Pircálab átadásból Dridea Elefteriadisz hálszóba talált. Alig egy perc múlva Lucescu góljával 2:1-re alakult az eredmény. A román csapat ezután állandóan a ciprusiak térfelén tányázk, s nagy ostrom alatt tartja „lencse kapuját. A 66. percben és a 76. percben Frátilá ér el újabb gólt. Végül pedig a 84. percben Dridea állítja be a végeredményt.

Csapatunkat, amely mindvégig szépen és technikásan játszott a mérkőzés végén a közönség megtapsolta. A ciprusi válogatott, amelynek edzője Igor Netto, az egykori híres szovjet válogatott játékos, az első félidőben lelkesen küzdött, de végül is meg kellett hajolnia ellenfele nagyobb tudása előtt.

A mérkőzés után az Európa-bajnokság 6. csoportja élén Románia áll három mérkőzésből szerzett 4 ponttal, majd Olaszország következik 2 ponttal. Svájc és Ciprus pedig pont nélkül (az utóbbi három csapat egy mérkőzésből).

A román—ciprusi mérkőzés visszavágójára 1967. április 23-án kerül sor Bukarestben.

Arthur Lentini (Málta) vezetésével a két csapat a következő felállításban játszott:

Románia: M. Ionescu, Popa, Nunweiler III., C. Dan, Deleanu, Gergely, Dobrin, Pircálab, Frátilá, Dridea I., Lucescu.

Ciprus: Elefteriadisz, Kacos, Kosztas, Kureasz, Plotisz, Tofiz, Nikakisz, Pambulis, Kosztakisz, Krizotokisz, Sziljanu.